

Udskriftsdato: 30. december 2025

VEJ nr 9015 af 11/12/2024 (Gældende)

Vejledning om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Ligestillingsmin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. 2023-1970

Vejledning om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg

Indhold:

1. Indledning

1.1. Formål

2. Målgrupper

2.1. Virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg

2.1.1. Affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra modtagekontrol

2.2. Den for affaldet ansvarlige

3. Lovgivning

4. Indholdet af modtagekontrollen

4.1. Modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg

4.1.1. Kontrol af affaldslæs for fund af affald egnet til materialenyttiggørelse

4.1.2. Nødvendige oplysninger

4.1.3. Kontrollens udførelse

4.1.4. Et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse

4.1.5. Afvisning af affaldslæs fra affaldsforbrændingsanlæg

4.1.6. Indberetning til Miljøstyrelsen

4.1.7. Underretning

4.1.8. Oplysning til Miljøstyrelsen

4.1.9. Formattyper

4.2. Affaldstilsyn og gebyr

5. Ikrafttræden og implementering

1. Indledning

Det følger af Opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 30. august 2022, at: ”reglerne for modtagekontrollen på affaldsforbrændingsanlæg skal ændres, således affaldsforbrændingsanlæggene fra 2025 forpligtes til at afvise affaldslæs, der indeholder så meget genanvendeligt affald, at det samlede affaldslæs klassificeres som genanvendeligt. Forbrændingsanlæggene forpligtes samtidig til at give en tilbagemelding til relevante myndigheder med henblik på at føre affaldstilsyn hos den relevante affaldsproducent eller affaldsindsamler. Inden den styrkede modtagekontrol træder i kraft, skal Miljøstyrelsen udarbejde en vejledning, hvorefter forbrændingsanlæg kun må behandle affaldslæs, der falder under en mindstegrænse for indhold af genanvendeligt affald. Dette skal sikre, at

forbrændingsanlæg kun må behandle affaldslæs, hvor intet eller en meget begrænset andel af affaldet potentielt ville kunne genanvendes. ”

Model for ny modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg er med ikrafttræden den 1. januar 2025 implementeret med regler herfor i affaldsbekendtgørelsens §§ 51-55.

Centrale dele i denne vejledning suppleres med en uddybende og med billeder illustrativ guide om modtagekontrol (<https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/affalds-tilsyn/affaldsforbraendingsanlaeg>), herunder særligt vedrørende vejledningens punkt 4.

1.1. Formål

Vejledningen har til formål at beskrive kravene til ordningen og give fortolkning og forklaring af centrale begreber relateret til ordningen og rammerne herfor, og dermed at give retningslinjer for, hvordan affaldsforbrændingsanlæg lever op til affaldsbekendtgørelsens §§ 51-55 om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg.

Modtagekontrollen indebærer, at affaldslæs, der indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse, skal afvises af affaldsforbrændingsanlægget.

2. Målgrupper

Vejledningen henvender sig som udgangspunkt til affaldsforbrændingsanlæg, men også til indsamlingsvirksomheder, affaldstransportører, affaldsproducenter og andre aktører i affaldsbranchen, der eksempelvis frembringer, håndterer og transporterer affald til affaldsforbrændingsanlæg.

2.1. Virksomheder, der driver affaldsforbrændingsanlæg

Vejledningen er tænkt anvendt, når affaldsforbrændingsanlæg skal planlægge deres modtagekontrol ud fra krav i affaldsbekendtgørelsen om, at anlæggene skal afvise affaldslæs, der indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse.

2.1.1. Affaldsforbrændingsanlæg undtaget fra modtagekontrol

Undtaget fra pligt til modtagekontrol m.m. efter affaldsbekendtgørelsen §§ 51-55 er affaldsforbrændingsanlæg, der udelukkende forbrænder slam, klinisk risikoaffald eller farligt affald.

2.2. Den for affaldet ansvarlige

Det er affaldsproducenten eller indsamlingsvirksomheden, som er ansvarlig for, at erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, faktisk bliver materialenyttiggjort.

I denne vejledning forstås den for affaldet ansvarlige som enten affaldsproducenten, herunder kommunen, når kommunen overtager ansvar for affald eller indsamlingsvirksomheden, jf. bekendtgørelse om affaldsregulativer, - gebyrer og –aktører.

Affaldsproducenter har ansvaret for at sortere erhvervsaffaldet forud for en eventuel overdragelse til en indsamlingsvirksomhed eller kommune.

3. Lovgivning

På baggrund af den politiske aftale, Opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 22. august 2022, er der med virkning fra 1. januar 2025 indsat regler i affaldsbekendtgø-

relsens §§ 51-55 om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg. I sammenhæng med disse regler henvises også til regler om affaldstilsyn i bekendtgørelse om affaldstilsyn.

Reglerne i affaldsbekendtgørelsens §§ 51-55 medfører i overskrifter, at affaldsforbrændingsanlæg, bortset fra affaldsforbrændingsanlæg, der udelukkende forbrænder slam, klinisk risikoaffald eller farligt affald, jf. § 51, stk. 1:

- Skal **sikre sig oplysninger** om blandt andet affaldet og om den for affaldet ansvarlige affaldsproducent eller indsamlingsvirksomhed, jf. § 51.
- Skal ved modtagelse af affald **føre kontrol med ugentligt minimum fem procent** repræsentativt af de modtagne affaldslæs, og skal føre kontrol ved mistanke om fund af affald egnet til materialenyttiggørelse, jf. § 52.
- Skal **afvise affaldslæs** fysisk eller administrativt (se punkt 4.1.5.), hvis det ved kontrol vurderes, at et affaldslæs indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse, jf. § 53, stk. 1. Affaldslæs skal også afvises, hvis det ikke er muligt at foretage en vurdering af affaldets indhold, fordi emballeret affald er emballeret på anden måde end fastsat i § 63, stk. 6.
- Skal **underrette** affaldsproducenten eller indsamlingsvirksomheden om afvisningen, jf. § 53, stk. 3.
- Skal **sende indberetning** til Miljøstyrelsen, jf. § 54, når et affaldslæs afvises.
- Skal **sende oplysning** til Miljøstyrelsen om antallet af affaldslæs, der hver kalenderuge er modtaget på anlægget, og hvor mange modtagekontroller efter § 52, der er udført i samme uger, jf. § 55.

Reglerne i affaldsbekendtgørelsens §§ 51-55 om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg har hjemmel i miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 om affald.

Det følger af affaldsbekendtgørelsens § 63, stk. 6, at affaldsproducerende virksomheder fra den 1. juli 2025 skal anvende klare plastsække ved aflevering af emballeret erhvervsaffald til forbrænding hos affaldsforbrændingsanlæg.

4. Indholdet af modtagekontrollen

Affaldsforbrændingsanlæg må alene behandle affaldslæs, der kun i et uvæsentligt omfang indeholder affald egnet til materialenyttiggørelse.

4.1. Modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg

4.1.1. Kontrol af affaldslæs for fund af affald egnet til materialenyttiggørelse

Affaldsforbrændingsanlæg skal ved modtagelse af affald hver uge føre kontrol med minimum fem procent repræsentativt af de modtagne affaldslæs, og anlæggene skal føre kontrol ved mistanke om fund af affald egnet til materialenyttiggørelse. En sådan mistanke vil ofte kunne have baggrund i anlæggenes lokalkendskab med affaldsaktører.

Hvis affaldsforbrændingsanlæggene ved modtagekontrollen vurderer, at et affaldslæs indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse, skal anlæggene afvise affaldslæset.

For uddybende, og med billeder illustreret, forklaring af begrebet ”et ikke uvæsentligt omfang” henvises til guide om modtagekontrol.

4.1.2. Nødvendige oplysninger

Affaldsforbrændingsanlæg skal i forbindelse med kontrollen blandt andet ved vejerbod sikre sig oplysninger om den for affaldet ansvarlige sammen med oplysninger om affaldet m.m. Formålet med at sikre sig disse oplysninger er til brug for indberetning, hvis affaldslæset er afvist på grund af, at affaldslæset indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse.

Affaldsforbrændingsanlæg skal sikre oplysninger om:

- Navn, CVR-nummer og P-nummer for den for affaldet ansvarlige.
- Oplysninger afgivet ved vejerbod, herunder angivelse af forbrændingseget affaldsfraktion og eventuelt oplyste EAK-koder.

Affaldsforbrændingsanlæg skal for importeret affald også sikre oplysninger om:

- Transportdokument IB eller VII i henhold til EU-forordning om overførsel af affald.
- Bekræftet kopi af fællesskabstilladelse for transportøren, som er kommet med affaldet til affaldsforbrændingsanlægget.
- Hvis det er muligt, oplysning om adressen, hvor affaldet vil blive behandlet eller opbevaret, hvis affaldslæsset fysisk afvises inden forbrænding.

Affaldsforbrændingsanlæggene modtager på forskellig vis oplysninger om affaldet. Dette finder ofte allerede sted, når der etableres en kunderelation mellem f.eks. anlæg og affaldsproducent eller indsamlingsvirksomhed eller ved vejerbod, hvor der registreres forskellige informationer om affaldet, der ønskes kørt til forbrænding. Nogle anlæg ønsker oplyst, hvilken forbrændingseget affaldsfraktion, der indgås aftale om at modtage og nogle anlæg får i den forbindelse også oplyst f.eks. EAK-koder eller andet. Anlæggene modtager derfor allerede forud for indførelsen af de nye regler en lang række af de ønskede oplysninger.

Oplysningerne skal bruges til anlæggenes indberetning til Miljøstyrelsen af afviste affaldslæs og i forlængelse heraf til tilsynsmyndighedernes affaldstilsyn efter bekendtgørelse om affaldstilsyn.

4.1.3. Kontrollens udførelse

Kontrollen kan tilpasses det konkrete affaldsforbrændingsanlæg og affaldslæs afhængig af typen af lastbil sammenholdt med de oplysninger, der er modtaget i medfør af § 51.

Modtagekontrollen kan for eksempel udføres ved direkte visuel kontrol, kameraovervågning eller ved, at en ikke uvæsentlig del af affaldslæsset spredes ud på et område, hvor affaldet kan inspiceres. Kontrollen udføres således, at den finder sted i affaldsforbrændingsanlæggenes eksisterende rammer og faciliteter. Nogle anlæg har f.eks. faciliteter til udspreddning på gulv og andre har ikke. Kontrollen bør tage udgangspunkt i, hvilken kontrolmulighed, der passer til de forskellige lastbiltyper og hvordan affaldet er pakket.

Uanset kontrolmåden, vil der være tale om en visuel kontrol, som dokumenteres med kamera.

Der kan være affald, som ikke er egnet til bestemte typer af kontrol, f.eks. udspreddning på gulv. Det kan være tilfældet, når der er tale om f.eks. stærkt støvende affald, uhygiejnisk affald eller smittefarligt affald. Visse af disse typer affald kan dog så stadig på anden vis kontrolleres visuelt.

4.1.4. Et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse

Forbrændingseget affald er i affaldsbekendtgørelsens § 3 defineret som: affald, som ikke er egnet til materialenyttiggørelse, og som kan destrueres ved forbrænding, uden at forbrænding heraf giver anledning til udledning af forurenende stoffer i uacceptabelt omfang.

Forbrændingseget affald omfatter ikke:

- Affald, som det efter lovgivningen er forbudt at forbrænde.
- Affald, der efter lovgivningen, herunder et regulativ vedtaget af kommunalbestyrelsen, skal indsamles eller anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering eller som konkret anvises til materialenyttiggørelse eller anden behandling, herunder deponering.

Affald egnet til materialenyttiggørelse er i affaldsbekendtgørelsens § 3 defineret som affald, som kan forberedes til genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse eller forbehandling med henblik på en af de nævnte behandlingsformer.

Affaldsproducerende virksomheder skal sikre, at deres sorterede affald, som er egnet til materialenyttiggørelse, forberedes med henblik på genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse efter reglerne om håndtering af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse i affaldsaktørbekendtgørelsen, jf. affaldsbekendtgørelsens § 63, stk. 3.

Affaldsforbrændingsanlæg skal under kontrollen vurdere, hvorvidt der i affaldslæsset er affald egnet til materialenyttiggørelse og mængden heraf. Dette er en vurdering af, om affaldet i affaldslæsset eller dele heraf potentielt vurderes at være egnet til materialenyttiggørelse og om det vurderes at være i mere end et ikke uvæsentligt omfang af det samlede affaldslæs.

Med potentielt menes, at affaldsforbrændingsanlæg uden nærmere undersøgelse eller dokumentation ved en visuel gennemgang af en del af affaldslæsset vurderer både tilstedeværelsen af affald egnet til materialenyttiggørelse og den skønnede mængde heraf i forhold til hele affaldslæsset.

Der kan være årsager til, at affald, der ved en umiddelbar visuel vurdering fremstår som potentielt egnet til materialenyttiggørelse, rent faktisk i det konkrete tilfælde ikke er affald egnet til materialenyttiggørelse og derfor med rette er afleveret hos affaldsforbrændingsanlægget som forbrændingseget. Affaldet kan f.eks. på forskellig vis være kontamineret eller andet, der medfører, at affald, der umiddelbart fremstår som egnet til materialenyttiggørelse, ikke er det.

Generelt vil der ikke være tvivl, når et affaldslæs indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse, eller når et affaldslæs indeholder mindre end dette.

Affaldsforbrændingsanlæg skal afvise affaldslæs fysisk eller administrativt, når anlægget vurderer, at et affaldslæs indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse. Der skal ikke afvises og indberettes, når der er tvivl eller der er mindre end.

Affaldslæs skal fra den 1. juli 2025 også afvises, hvis det ikke er muligt at foretage en vurdering af affaldslæssets indhold for affald egnet til materialenyttiggørelse, fordi emballeret affald er emballeret på anden måde end fastsat i § 63, stk. 6. Affaldslæs bør derfor ikke afvises, såfremt der i læsset er alene én eller så få ikke klare plastsække, at det ikke umuliggør affaldsforbrændingsanlæggets vurdering efter § 53, stk. 1.

Indberetning fra affaldsforbrændingsanlæg om et afvist affaldslæs kan og vil som udgangspunkt altid efter bekendtgørelse om affaldstilsyn føre til et administrativt affaldstilsyn med den for affaldet ansvarlige og kan efterfølgende eventuelt føre til, at Miljøstyrelsen udpeger den for affaldet ansvarlige til et fysisk affaldstilsyn.

Hvis den for affaldet ansvarlige indberettes flere gange inden for kort tid, kan det føre til, at indberetningerne af Miljøstyrelsen samles under ét administrativt affaldstilsyn og efterfølgende i ét fysisk affaldstilsyn.

4.1.5. Afvisning af affaldslæs fra affaldsforbrændingsanlæg

Affaldsforbrændingsanlæg skal afvise affaldslæs, når anlægget ved kontrol vurderer, at affaldslæsset indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald egnet til materialenyttiggørelse.

Affaldsforbrændingsanlæg skal også afvise affaldslæs, hvis det ikke er muligt at foretage en vurdering af affaldslæssets indhold for affald egnet til materialenyttiggørelse, fordi emballeret affald er emballeret på

anden måde end fastsat i § 63, stk. 6. Afvisning på den baggrund finder anvendelse fra 1. juli 2025, da det af bestemmelsen fremgår, at pligten til at anvende klare plastsække gælder med virkning fra denne dato.

Ved fysisk afvisning forstås, at affaldsforbrændingsanlægget afviser at modtage affaldslæsset og pålægger den ansvarlige for affaldslæsset at bortkøre affaldslæsset fra anlægget med henblik på eftersortering.

Er der for affaldsforbrændingsanlægget i forbindelse med kontrol tvivl om, hvorvidt det for det konkrete affaldslæs ikke er reelt muligt at udføre eftersortering efter en fysisk afvisning, da bør administrativ afvisning være udgangspunktet. Dette særligt med henblik på, at den for affaldet ansvarlige i forbindelse med en fysisk afvisning ikke efterlades uden mulighed for at skille sig af med affaldet.

Ved administrativ afvisning forstås, at affaldsforbrændingsanlægget meddeler den for affaldslæsset ansvarlige, at affaldslæsset er administrativt afvist, men at affaldslæsset behandles på anlægget.

Administrativ afvisning finder således alene sted, når fysisk afvisning ikke er mulig.

Har kontrollen f.eks. fundet sted via kameraovervågning i affaldssilo efter, at affaldet er aflæsset og eventuelt allerede er blevet brændt, vil afvisningen alene kunne være administrativ.

Uanset, om affaldslæs afvises fysisk eller administrativt, skal affaldsforbrændingsanlægget sende indberetning til Miljøstyrelsen, når det af anlægget vurderes, at et affaldslæs indeholder mere end et ikke uvæsentligt omfang affald potentielt egnet til materialenyttiggørelse eller vurderingen ikke har kunnet finde sted på baggrund af erhvervsaffald emballeret i ikke klare plastsække. Indberetning til styrelsen er derfor ikke afhængig af, om affaldslæsset af anlægget er afvist fysisk eller administrativt.

4.1.6. Indberetning til Miljøstyrelsen

Affaldsforbrændingsanlæg skal, for de affaldslæs, der afvises, sende indberetning til Miljøstyrelsen senest den 5. hver måned for forudgående kalendermåned med oplysninger efter § 52, stk. 1, samt kameradokumentation og de oplysninger, som ligger til grund for vurderingen af affaldslæsset.

Affaldsforbrændingsanlæg skal for importeret affald sende indberetning til Miljøstyrelsen senest 5 arbejdsdage efter afvisningen, med oplysninger efter både § 52, stk. 1 og 2, samt kameradokumentation og de oplysninger, som ligger til grund for vurderingen af affaldslæsset.

Indberetning fører som udgangspunkt til, at Miljøstyrelsen efter bekendtgørelse om affaldstilsyn gennemfører et administrativt affaldstilsyn og eventuelt udpeger den for affaldet ansvarlige til et fysisk affaldstilsyn. Det er derfor vigtigt, at affaldsforbrændingsanlægget til styrelsen indberetter fyldestgørende om de forhold, der ligger til grund for anlæggets vurdering, der har ført til afvisning af affaldslæsset.

Om den for affaldet ansvarlige indberettes virksomhedsnavn, CVR-nummer og P-nummer. P-nummer indberettes, da et CVR-nummer kan have flere P-numre. Det vil være P-nummer (produktionsenheden), som der føres et administrativt og et eventuelt fysisk affaldstilsyn med.

Om affaldet skal indberettes de oplysninger, der blev afgivet f.eks. ved oprettelse af kunderelation og ved vejerbod eller på anden vis, jf. ovenfor under punkt 4.1.2. Dette er blandt andet eventuelt afgivne oplysninger om affaldet.

For importeret affald, jf. ovenfor under punkt 4.1.2, indberettes endvidere også transportdokument IB eller VII i henhold til EU-forordning om overførsel af affald og bekræftet kopi af fællesskabstilladelse for transportøren, som er kommet med affaldet til affaldsforbrændingsanlægget. Afvises affaldslæs med importeret affald fysisk, så indberettes om muligt, i det omfang oplysningen er tilgængelig for anlægget, adressen, hvor affaldet efterfølgende vil blive behandlet eller opbevaret.

Affaldsforbrændingsanlægget afgiver i forbindelse med indberetning endvidere oplysning om baggrunden for afvisningen, der har ført til indberetning, herunder kameradokumentation, der illustrerer grundlaget for anlæggets vurdering, der også kort kan beskrives med fritekst.

Oplysninger om affaldet og baggrunden for affaldsforbrændingsanlæggets vurdering er vigtig information for i første omgang det administrative affaldstilsyn, så der på et tilstrækkeligt oplyst grundlag kan finde en eventuel udpegning til et fysisk affaldstilsyn sted.

Affaldsforbrændingsanlæggenes indberetninger finder sted digitalt via en webbaseret løsning, der forventes taget i brug medio 2025. Indtil da sendes indberetning via mail til affaldstilsyn@mst.dk med oplysninger om ét affaldslæs pr. mail.

4.1.7. Underretning

Affaldsforbrændingsanlæg skal senest 1 hverdag efter afvisning underrette den for affaldet ansvarlige om, at affaldet er afvist.

4.1.8. Oplysning til Miljøstyrelsen

Affaldsforbrændingsanlæg skal hver måned senest den 5. for forudgående kalendermåned oplyse Miljøstyrelsen om antallet af affaldslæs, der hver kalenderuge er modtaget på anlægget, og hvor mange kontroller, der er udført i samme kalenderuger.

Ved hver måneds oplysning senest den 5. i måneden gives derfor oplysninger for de hele kalenderuger, der siden sidste oplysning herom er forløbet og ikke tidligere oplyst om.

Affaldsforbrændingsanlæggenes oplysning finder sted digitalt via webbaseret løsning, der forventes taget i brug medio 2025. Indtil da sendes oplysning via mail til affaldstilsyn@mst.dk.

4.1.9. Formattyper

I forbindelse med indberetning og oplysning til Miljøstyrelsen er de fleste formattyper for tekst og kamerabilleder mulige, idet dog de almindeligst anvendte formattyper anbefales.

4.2. Affaldstilsyn og gebyr

Efter bekendtgørelse om affaldstilsyn kan Miljøstyrelsen efter indberetning fra affaldsforbrændingsanlægget i forbindelse med administrativt affaldstilsyn udpege den for affaldet ansvarlige til et fysisk affaldstilsyn.

Efter bekendtgørelse om affaldstilsyn skal tilsynsmyndighederne opkræve gebyr til dækning af alle myndighedens omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn. Der henvises herom til bekendtgørelse om affaldstilsyn og også til [affaldstilsyn.dk](https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/affaldstilsyn) (<https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/affaldstilsyn>) for vejledning og oplysning om affaldstilsyn og gebyr for affaldstilsyn m.m.

5. Ikrafttræden og implementering

Nærværende vejledning vedrører affaldsbekendtgørelsens §§ 51-55 om modtagekontrol på affaldsforbrændingsanlæg med ikrafttræden den 1. januar 2025.

Miljøstyrelsen, den 11. december 2024